

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se îna-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

ONAMENTUL
an . 24 Cor.
an . 12 <
ună . 2 <
de Duminecă
an . 4' Cer.
România și:
ca . 10 Cor.
de zi pentru Ro-
și străinătate pe
m 40 franci.

Maniu în cameră.

Ieri dl Maniu a fost în cameră. Inzadar amenințat două zile întregi că nu-l vor să între, dl Maniu nu s'a lăsat intimi și a intrat ieri. Ungurii l-au privit uluiți. Au frapați de curajul deputatului român. În momentul următor au încercat din nou să terorizeze: au urlat, au ridicat pumnii, dar fără efect. Liniștit și senin, dl Maniu, care a nici nu lua în seamă aceste svârșiri. Sfidați de demnitatea acestei atitudini, în cele din urmă s'au liniștit și au sărit să-l pedepsească cu «disprețul» lor pe deputatul român.

Vă puteți închipui ce gravă pedeapsă. Cele unguerești au făcut și ele o conspirație a ierii din acest prilej. Ele nu amintesc cu un șir că dl Maniu a fost ieri în cameră. Pentru cetitorii lor, deputatul român trebuie să rămâie un laș, care atacă pe turci, în urmă fugă, iar deputații unguri eroi cari r sfășia dacă ar cuteza să mai calce pra- l camerii.

Orice tactică însă nu poate schimba suc- sul politic și chiar personal al dlui Maniu și prilejul acestui discurs. Domnul Maniu, mai distins și cel mai tipic reprezentant gândirii și simțirii românești, s'a ridicat la considerația generală, nu numai a no- a, ci a monarhiei întregi și să spunem cer, chiar în ochii celor ce-l huiduiesc. De multă vreme s'așteaptă în Viena un is hotărât din partea naționalităților în fața eltilor unguerești, ce țin deja de un lung de ani, cu scopul de a storce delat im-

păratul concesiilor naționale unguerești în ar- mată. Ei prezentau din ce în ce mai stă- ruitor această dorință exclusiv unguerească, ca o dorință unanimă a țării întregi în nu- mele căreia o solicitau cu neîntreruptă ener- gie. Stăruințele lor au și avut oarecari suc- cese: actualul ministru de război Schönai- ch s'a arătat cam dispus în sensul dorințelor unguerești, și mai ales în ce privește limba de serviciu și limba de regiment ei au și ob- ținut câteva concesiuni, în deosebi în detri- mentul limbilor naționalităților.

Că ce ar însemna introducerea reforme- lor unguerești în armată din punctul de ve- dere al considerațiilor de mare putere al monarhiei a arătat-o într'un mod s'rălucit dl Maniu, ce ar însemna pentru noi cre- dem că este de prisos a mai aminti.

Caracteristic însă pentru obrăznicia poli- tice unguerești, că aștepta dela bărbații no- ștrii politici că dacă nu în mod direct, cel puțin în mod indirect, prin tăcere, să sprijinească aceste năzuinți. Așteptau un hatâr ridicol dela deputații noștri ca cel puțin să tacă, pentru a nu fi turburați în man- perile lor.

Iată de ce ei au sărit ca mușcați de șarpe, când dl Maniu a protestat în nu- mele naționalităților nemaghiare contra ace- stor uneltiri unguerești. Și tocmai turbarea aceasta dovedește că dl Maniu n'a fixat încă prea târziu punctul de vedere al na- ționalităților în aceasta mare chestie, asu- pra căreia nu odată am atras și noi a- tenția deputaților noștri.

Trebuia să se știe în mod hotărât și clar

în Viena, că naționalitățile nu numai că nu pot consimți niciodată la veleitățile ungu- rești privitoare la armată ci că au și cu- rajul necesar de a respinge ca acestea să fie cerute în numele lor.

Ungurii din parlament pot urla cât le place că dl Maniu este trădător de patrie. Cine-i va mai crede? Ori poate chiar a- ceasta îi doare, că deputatul român a știut să spulbere în modul cel mai elocuent ca- lomniile unguerești asupra iredentismului no- stru.

În lumina celor petrecute ne putem da acum seama și de sinceritatea glasurilor de sirenă, despre împăciuire, cari au răsunat în vremea din urmă în cercurile politice un- guerești. Erau un simplu narcotic pentru a împedeca acest glas conștient, care putea să turbure cerculii politicei unguerești. Să fim mulțumiți, că discursul dlui Maniu n-a oferit și dovada aceasta: că departe de vre-o intenție de bună credință, aici dincontră este vorba de o luptă pe moarte și viață, care își poate schimba tactica, scopul final însă niciodată.

A venit de altfel acest incident la vreme potrivită și pentru cercul din Oravița. După cele petrecute zilele acestea nu credem să mai existe român, care să nu știe unde îi este locul, precum nu credem să mai existe scuze, pentru mizerabilii trădători de neam, unelte oarbe și josnice în mâinile celor mai neîmpăcați dușmani ai românilor.

Guvernului i-ar trebui o învingere în Ora- vița, pentru a produce o dovadă formală că poporul românesc nu mai urmează pe de-

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Material de documente istorice pri- voare la Istoria Episcopiei Ieno- politans.

(Urmare și fine.)

Donațiunea din 28 Iunie 1607.

Nos Sigismundus Rakoczi, dei gratia princeps Transylvaniae, partium regni Hungariae dominus Siculorum comes e. t. c. Memoriae commen- tus tenore praesentium significantes quibus edito universis, quod nos cum ad nonnullorum fidelium dominorum consiliariorum nostre singularum nobis propterea factam interces- sionem, Tum vero attentis et consideratis fidelibus scribitis reuerendi Savae, episcopi quarundam vicariorum et Valacharum in Transylvaniae pas- sistentium, quae ipse nobis et hinc regno Transylvaniae, cum alias semper in om- nibus occasionibus, petissimum autem in novis recuperatione arcis nostrae Lippensis, fide- liter tribuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est, totalia et integra praedia nostra Bruznyk, Radmanoczitt et Melit- koczulgo nuncupatas, hactenus ad arcem no- stram Lippensem, ac totale similiter et integrum praedium nostrum Zubatel, antea ad arcem no- stram Gondiensem tenta et possessa, omnino in comitatu Oradiensi existentes; Totum item et omne jus nostrum regium si quod in eisdem etiam aliter qualitercunque existeret et haberetur, aut eadem et idem nostram, ex quibuslibet causis, iuris, modis et rationibus concernerent collatio-

nem, simulcum cunctis suis vtilitatibus et perti- nentiis, quibuslibet teris, scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, vrtatis, pascuis, campis, foenicis, sylvis, nemoribus, montibus, vallibus, vincis, vinearumque, promonthoriis, aquis, fluviiis, pisci- nis, piscaturis, aquarumque decursibus, molendi- nis et eorundem locis, generaliter vero quarum- libet vtilitatum et pertinentiarum suarum integri- tatibus, quovis nominis vocabulo vocitatio adea- dem praedia et dictum jus regium de jure et ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus, sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus, memorato Savae episcopo haeredibusque et pos- teritatibus ipsius onueris in perpetuum elemen- ter dedimus, donavimus etc (ontulimus), prout damus, donamus et conferimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum pariter et habendum, salvo in (re alieno, harum nostrarum) vi- gore (et testimonio literarum mediante) quas (nos in for) mam privilegii nostri redigi faciemus dum nobis in sp (cie fuerint reportatae.

Datum ex civitate nostra Colosuarensie die vi- ges (una octavo) mensis innii anno d(omini mil- lesimo sexcentesi) mo se) ptimo.

Sigismundus Rakoczy, (Sig) Stephanus Kassay, secretarius.

(Denatio Honorabilis Szavae Vladikae super totale et integrum molendinum super fluvio Marus, interitorto possessionis Radna.)

Nos Sigismundus Rakoczy etc. Memoriae com- mendanus etc. Quod nos cum ad nonnullorum fidelium etc. Tum vero attentis et comideratis fidelitate fidelibusque servitiis Honorabilis Savae Vladikae de Lippa, quae ipse antea Principibus regni nostri Transylvaniae praedecessoribus vi-

delicet nostris, deinde nobis etiam in cunctis ne- gociis et rebus fidei et industriae snae commissis fideliter exhibuit et impendit, ac in futurum quoque exhibiturus et impensurus est. Totale et integrum molendinum super fluvio Marus, in territorio possessionis Radna vicinitatibusque molendino- rum ab utraque parte nostrarum in comitatu A- radiensi existentium habitae et adjaecutis extruc- tum in cujus quieto et pacifico dominio a tem- pore adeptionis ejusdem perstitisse, et nunc eti- am persistere, literis solummodo et literalibus instrumentis superinde necessariis et sufficientibus destitutus esse perhibetur, simul cum cunctis suis vtilitatibus obventionibus et emolumentis quibuslibet ad idem de jure et ab antiquo spec- tantibus et pertinere debentibus sub suis veris metis et antiquis limitibus existentibus praemissis tamen sicut praefertur stantibus et se habentibus Zavae Vladika ipsiusque haeredibus et posterita- tibus universis novae nostrae donationis titulo gratiose dedimus donavimus et contulimus prout damus donamus et conferimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum possidendum pariter et habendum salvo jure alieno. Harum nostrarum etc. Datum in civitate nostra Colosvar nona die mestis Novembris Anno Domini millesimo sexcentissimo septimo.

(Archiva Statului — Budapesta. Liber regius IV Sigismund Rakotzi 96—97.)

Actul de schimb de datul 6-a Novemvrie 1627 în originalul aflat.

Mi Gaboryani, Iános Deak Zarand vármegyé- nek hites notarius, Ienei Iános azon vármegyé- nek edig szolgabirája, Desi Gergely Deak Boros- Jenei harminczados, Szava István és vágo István

putații săi, nu îi aprobă ba dimpotrivă îi desaproabă și stă acum pe partea acelora cari îi huiduiesc pentru lupta lor grea și dreaptă.

Cercului Oraviței îi revine greua dar frumoasa misiune de a se rosti în numele neamului românesc întreg. Nu ne îndoim un singur moment că cercul Oraviței se va pătrunde adânc de marea responsabilitate ce o are în fața neamului întreg. Nu poate să existe putere omenească, nici preț pentru care să se sacrifice acolo onoarea națională.

Un fiu distins al neamului nostru dl Maniu ni-a dat dovada supremă cum trebuie să luptăm și să ne jertfim pentru cauza națională. Alegătorii din Oravița să se gândescă la pilda lui, căci ar putea și dânsul dormi pe pernă moale și să se bucure de foloase și de prietenii cu miniștrii și cu cei puternici, dacă ar fi mic și slab de înger și n'ar purta într'însul sufletul unui neam mult încercat care trebuie să vieze în fiecare dintre noi.

Episcopatul sârbesc la d-nul Wekerle.

Episcopatul ortodox a fost primit ieri la primul ministru d-nul Wekerle spre a cere într'o rugare adresată M. Sale reparație pentru acuzele de înaltă tradare ce s'au ridicat contra bisericii sârbești. Deputațiunea compusă din 7 episcopi și condusă de patriarhul Lucian Bogdanovici a primit răspunsul că rugarea va fi înaintată M. Sale. D-l Wekerle a mai adăugat că procesul nu poate fi influențat prin rugarea episcopatului.

Și în vreme ce vedem episcopatul sârbesc apărându-și cu atâta hotărâre și demnitate biserica, ne întrebăm încă odată *ce a făcut episcopatul ortodox românesc pentru a apăra autonomia bisericii noastre de adâncă violare de lege pe care o constituie vacanța scaunului episcopesc de Caransebeș?*

In jurul unui comunicat.

A doua zi după cuvântarea dlui Maniu biroul telegrafic din Budapesta a lansat un comunicat de o perfidie și rea credință patentă, răspândind prin toate ziarele din

străinătate știrea că clubul deputaților, și mai ales membrii neromâni reprobă declarațiile dlui Maniu. Orice ziar serios a putut înțelege că nu-i vorba decât de o urzire tendențioasă a guvernului unguresc care prezintă o dorință a sa intimă drept un fapt real.

Nu tot astfel unele ziare din București. Iată bunăoară »Voința Națională«, un organ care altcum are o reputațiune de seriozitate și orientare, cum scrie :

Budapesta. — Membrii neromâni ai clubului naționalităților declară că atacurile de ieri ale deputatului Maniu în contra limbii de stat ungure sunt desaprobrate de club. Aceste nu corespund intențiilor clubului naționalităților.

»Voința Națională« reproduce comunicatul oficios unguresc fără a adăuga un singur cuvânt de desmințire, de reprobare sau măcar de îndoială, fără a spune măcar că el vine dintr'un izvor unguresc, deci rău voitor nouă. Dacă mai adăugăm că textul comunicatului este tipărit în »Voința« cu litere **grase** ca o senzație căreia i-se dă crezare deplină, am dat toată măsura inconștienței pe care ziarul din București o săvârșește.

În viu contrast cu asta e procedeul unui ziar străin, »Reichspost« din Viena. Reproducând comunicatul îi dă un titlu și un comentariu cari nu poate lăsa nici o îndoială că-i vorba de-o scornitură. Iar a doua zi luându-și informații exacte din Budapesta scrie următoarele :

Budapesta, 18 Februarie. Corespondentul D-v. află din izvor prețuit că telegrama de ieri a biroului de corespondență telegrafică ungară care vestea că clubul naționalităților reprobă cuvântarea lui Maniu este o *pervertire manifestă*. Corespondentul D-v. e autorizat să declare că clubul naționalităților se solidarizează deplin cu expunerile lui Maniu. Procedeul prin care s'a plăsmuit acest neadevăr al biroului oficios de corespondență a fost următorul: Un redactor al biroului s'a adresat deputatului țaran sârb radical lașă Mrksici care a dat numai pentru persoana sa o declarație. Mrksici e unul din cei trei deputați sârbi radicali din cameră cari în sânul clubului naționalist au o atitudine cu totul izolată în chestiile de drept constituțional. Deputații na-

ționalităților protestează în modul cel mai hotărât ca un astfel de om să vorbească în numele lor.

Oare ziarele românești nu ar putea lua lecție de conștiinciositate și orientare politică dela ziarele străine?

Alegerea mitropoliților din România

Noii șefi ai bisericii române.

Dupăcum s'a anunțat, înainte de a se procedea la alegerea celor doi mitropoliți, s'a oficiat mitropolie un Te-Deum. Serviciul a fost oficiat către arhiereul Nifon, vicarul mitropoliei, în jurat de tot clerul mitropolitan.

Au fost de față toți episcopii și arhiereii, membrii sinodului.

Dintre miniștrii au fost d-nii Ionel Brătianu, primul ministru, Spiru Haret și general Avramescu.

Apoi, dintre deputați și senatori, d-nii: Nețu, D. Ghica, Ant. Antonescu, Pă-ăianu, St. Florescu-Drăgășani, Al. Bădărău, E. Zaharia, P. P. P. nescu, Barbu Păltineanu, I. Th. Florescu, Al. B. dovică, Iorga, Dr. Cornoiu, precum și mai mulți protoierei din provincie.

După oficierea serviciului divin toți cei de față au sărutat icoana și crucea și apoi au trecut în cameră, unde de cu vreme a început și se sească o mulțime imensă.

Dela cameră

Încă dela ora 1 numărâși senatori, deputați și membri ai sinodului apar în incinta camerei.

Se observă o extraordinară afluență a sexului frumos.

La ora 2, șase din tribunele camerei sunt pline de doamne, între cari multe din înalta societate.

În curtea mitropoliei și la toate intrările spre tribune e o afluență enormă de public. Poliția abia dovedește să mențină ordinea. Sunt cercuri nenumărate de bilete: chestorii camerei sunt asaltați din toate părțile și deputații asemenea.

În general, aspectul Camerei este interesant prin diversitatea fizionomiilor și marea afluență din tribune, în care se observă numărâși membri ai clerului.

La ora 2 și 10 minute episcopul de Huși, Timuș, ocupă fotoliul prezidențial, ca cel mai bătrân dintre episcopi și arhierei.

Se face apelul nominal întâi pentru membrii Sinodului, apoi pentru membrii Senatului și ai Camerei.

Episcopul Timuș se ridică și, conform uzului

Boros Jeneőben lokozo nemes személyek, agyuk tutára mindeneknek, az kiknek illik, ez mi leve-lünknek rendiben hogy in anno praesenti millesimo sexcentesimo vigesimo septimo, novembernek hatodik napján, jövenek mielönkben egy felöl becsülletes Szava vladika, más felöl pedig az vitézlő Lippai Rác Péter Boros-Jeneőben lakok; és a meghnevezet Sava Vladika előte viselvén mind beteges nyomorult állapotot, mind penigh azt, hogy mig ez nyomorult életben vesződik legyen mivel magát napról napra táplálni, Arad-vármegyében négy éppen biratot faluit, melyeket az boldogh emlékezetű Rakoczi Sigmund fejedelem conferalt és donalt volt neki jámbor szolgatályjéért, kiket birta is pacifice mind ez ideigh igaz donatioval, statutioval és pure költ relatoriával, ugymint Prusznikot, Radmanoczat Melitkoczat és Szubattel, minden hozzájuk tartozó szántoföldeivel, kaszálo réteivel, vizeivel, erdeivel, berkeivel, szőlőhegyeivel, folyovizeivel, halastavaival, malmaival, malomhelyeivel es akármí nével nevezendő hasznaival és jövedelmivel egyetemben, vete zalogban harmadfelszáz magyar forintban az vitézlő Lippai Rác Péternek és maradékainak, illyen okó, hogy valamikor vagy ő maga Szava Vladika, vagy penigh valamely attyafia nevezet szerént penigh Racz Lazar, ki akarnak vál-

tani, az meghirt harmadfelszáz forint szumma pénzt letevén, tartozék Lippai Racz Péter avagy az ő kegyelme maradéka, minden perpatvar nélkül kezékből kibocsátani, de ugy, hogy az minemű pénzt Racz Péter Szava Vladikának adot az kiváltáskor ő kegyelmének az kiválto fél, ismét olyan monetát refundalyon, ugymint negyven greeri tallért 34 közönséges igaz mértékű ezüst tallért minden tallért tudvan száz hatvan hatvan (sic) pénzben, az töb pénz penigh az országban járando jó usualis moneta legyen. Melz elzalogosított faluk felöl az... magára véve Szava Vladika minden törvéz szent val... habor-gatok ellen.

Mely dologhnak bizonságara attuk ez mi relatoriankat pecsétünkel meghconfirmalvan. Actum ez Boros Jeneő anno et dic supra dectoratis. Iidem qui supra. Lecta correctaque per eosdem. Per manus Ioannus Gaborjani jurati notarii comitatus de Zarand Mp.

4.

Traducerea românească a actului de Boroșineu din 6 Noemvrie 1627.

Noi Diacul Ioan Gaboian notarul jurat al comitatului Zaránd, Ioan Jenei Pretorele de acum al aceluiaș comitat, — Grigorie Desi Diacul trice-

simari (armintiași) al Boros-Ineului, Stefan Sava Stefan Vago persoane nobile locuitoare în Boroș-Ineu, prin aceasta a noastră scrisoare adăcem la cunoștință tuturor cărora se cuvin Cumcă în anul prezent 1627 Noemvrie în 6 au venit naintea noastră pe de-o parte cinstitul Sava Vlădica, iară pe de altă parte viteazul Petru Racz Lipovanul locuitori ai Boroș-Ineului; și amintul Vlădică Sava având naintea sa atestare bolnăvicioasă precum și aceea, că până când năcăjesc în aceasta viață ticăloasă, să aibă cu să hrăni după o zi pe alta, cele patru satemoșii pozezinte neconturbat ale sale din comitatul Aradului, pe care îi le-a conferat și donat de fericita memorie principele Ardealului Sigmund Rákoczi, pentru serviciile sale cuvioase pe care le-a folosit pacinic până acuma ca dreaptă donațiune legală și cu pură relatorie precum Bruznic, Radmanești, Melitkucz și Sobotelul și toate aparținătoarele pământuri arabile, cu livizile de fânași, apele, cu pădurile cu izvoacele, dealurile de vii, văile, pescuiturile (helesteé) drepturile de pescărit, morile, cu locurile de moșii aparținătoare, și cu toate veniturile împreună sub orice nume anumite folosinței, e în zălo (pennorare) pentru trei și jumătate sute florini ungurești viteazul Petru Racz Lipovanul ori u

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristály gőzmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, caldă și curată albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimité porto-franco.

...lire articolelor din constituție cu privire la
...area mitropolitelor.

...după aceea se începe votarea cu apel
...nal.

...dintâi cari votează sunt membrii Sinodu-
...și primul care depune buletinul este episco-
...Athanasie al Râmnicului și Noului-Severin,
...mul primat

...urcarea sa la tribună pentru a-și depune
...buletinul este aclamat.

...patrulea care e chemat la vot este episco-
...Pimen, pe urmă ceilalți membrii ai Sinodului
...cari sunt chemați la ordinea alfabetică de-
...tații și senatorii.

...se procedează întâi la alegerea mitropolitului
...mat.

Alegerea Mitropolitului primat.

...la despoierea scrutinului se constată că
...fost 219 votanți.

...Episcopul Athanasie al Râmnicului și al
...Noului Severin întrunind 187 de voturi este
...proclamat de către episcopul Timuș, pre-
...sedințele, ca mitropolit primat.

...Au fost 31 de voturi albe și un vot pe
...amele episcopului Pimen.

Cuvântarea noului mitropolit primat.

...După proclamarea rezultatului, noul mitropo-
...l primat se urcă la tribună. Toți deputații și
...senatorii ocupă locurile și se face mare liniște.

...Cu un glas ferm, noul mitropolit începe prin
...a spune că este semnificativ că atinge astăzi
...momentul culminant al carierei bisericesti după ce
...intrat în cler ca preot al unui mic sat. (Apl.)
...de și degetul lui Dumnezeu în această alegere
...și după ce la 5 Februarie 1895 a fost hirotoni-
...t arhieru, tot la 5 Februarie, astăzi, este ales
...mitropolit primat.

...Ami dau bine seama de greutatea sarcinii pe
...care mi-o puneți pe umerii slabi și de însemnă-
...taia dregătoriei ce vouă avea de exercitat. Pă-
...tas însă de învățăturile bisericii, înălțimea lo-
...lui la care m-ați urcat nu mă va ameți, iar
...pascele au mă vor ademini să mă abat dela
...datorile de bun păstor. (Mari aplauze). Expe-
...riența de unsprezece ani ca episcop al Râmnicu-
...lui m'a învățat că pe scaunele acestea pe cari
...le încredințați, nu e loc de desfătare, ci de
...lucru; nu e loc de agonisire, ci de jertfire. (Mari
...aplauze).

...Voiu sluji cu dreptate și voiu fi straja ne-
...normită pentru că sfânta noastră credință să
...nu strădă udânc în masele poporului. Voiu pro-
...mădiu paza legilor, respectul de stăpânire și
...darea de Dumnezeu și de țară.

...torilor lui în așa mod, că dacă cândva ori el
...suși vreodată vlădica Sava, sau oricare dintre
...membrii lui, și anumit Lazar Racz ar voi să le
...recumpere depunând suma de trei și jumătate
...mii florini lui Petru Racz Lipovanul ori urmă-
...torilor lui cari se îndatorează a ceda moșiile din
...sălele sale, dar fără de orice judecată, așa ca să
...e tot de aceeași bani de cari i-au dat vlădicii
...Sava, Petru Racz; la rescumpărare rescumpă-
...ră acum tot așa monete să predeie, și adevă-
...răzeci de taleri grecești, treizeci și patru de
...lei dreaptă măsură de argint, știindu-se o sută
...șasezeci (argint!) șasezeci de bani, iar ceilalți
...restul poate fi bani tot de aceea cari umblă
...în țară adevărate monete usuale etc. etc. (de aici în-
...ce fiind rău descifrat documentul nu știu ce
...zeci vre o trei și rămân afară).

...Pentru întărirea acestui lucru am dat acest al
...nostru ratiu întărindu-l cu pecetile noastre.
...Act în Boros-Ineu anul și ziua supra declarată.
...Tot ceea de sus. Cătit și corectat tot prin cei
...pomeniți.

...Pînă mâna lui Ioan Gaborjan jurat notariu co-
...munității de Zarand m. p.

(Sigilele).

Trad. de Emilian Micu.

...Vă mulțămesc, d-lor senatori și d-nilor depu-
...tați, de marea încredere ce mi-ați arătat, mulță-
...nesc bărbăților de stat cari mi-au arătat bună-
...voință, mulțămesc d-lui prim-ministru, urmaș al
...lui Ioan Brătianu și Dimitrie Sturdza.

...Voiu da cuvenita ascultare guvernului Maje-
...stății Sale, intruce privește concursul bisericii,
...pentru propășirea tuturor păturilor sociale, voiu
...fi credincios și devotat tronului și voiu sluji in-
...tru slăvirea numelui Domnului cel preaputuros
...mare și sfânt, în vecii vecilor. Amin! (Aplauze).

...Dl Ion C. Brătianu, cel dintâiu, se ridică de
...pe banca ministerială și îndreptându-se spre noul
...mitropolit îi sărută mâna, felicitându-l.

...Noul mitropolit îl binecuvîntează, și apoi defi-
...lează toți miniștrii, felicitând de asemenea și fiind
...binecuvîntați.

...Noul mitropolit a trecut apoi prin băncile de-
...putaților, mergând la șefii și fruntașii tuturor
...partidelor și mulțumindu-le.

Alegerea mitropolitului Moldovei.

...Imediat apoi se precedează la vot pentru ale-
...gerea mitropolitului Moldovei.

...Episcopul Pimen a întrunit 198 voturi
...din 201 votanți și a fost proclamat mitro-
...polit al Moldovei. Au fost 12 bile albe.
...Noul ales mulțumește.

**Voci de presă despre
cuvântarea dlui Maniu.**

...«Das Vaterland» din Viena scrie sub titlul
...Betyarenpolitik un articol de fond cu următorul
...cuprins: De câteva zile în camera ungară betyar-
...ismul (Betyarentum) plin de săibătăcie neînfră-
...nată și de ură pătimasă se manifestă într'un chip
...tot mai fățiș și mai neprefăcut. Pentru ce? Pen-
...trucă deputatul român Maniu a rostit un aver-
...tismen contra năzuințelor tot mai agresive de
...maghiarizare în oastea comună, pentru că s'a de-
...clarat pentru menținerea caracterului ei comun
...și pentru limba de serviciu unitară în armată!

...Furtuna ce a deslănțuit cu cuvintele sale atât
...de cumiști și de patriotice a fost înspăimântă-
...toare. De trei zile încoace deputații unguri unul
...dupa altul, se silesc să toarne insulte veninoase
...cu cofa asupra lui, căruiă președintele Justh i-a
...luat cuvântul. În cuvintele cele mai josnice Maniu
...e învinuit de «tradare»; deputații declară că nu
...vor mai îngădui să intre în parlament; s'a găsit
...că el ar fi «proclamat alianța cu cel mai mare
...vrășmaș al Ungariei, actuala majoritate a camerei
...austriace».

...La urmă «Vaterland» acuză pe ministrul co-
...mun de război generalul Schönaich că pactează
...cu coaliția ungară pentru maghiarizarea ar-
...matei.

...Pe când toată presa creștină din Viena,
...ziare ca «Reichspost», «Deutsches Volks-
...blatt» scriu cam în același ton de simpatie
...pentru noi și de condamnare a vrășmașilor
...noștri, presa din București afară de un singur
...glas al ziarului «Secolul» dovedește o ciu-
...dată și dureroasă înconștiență negăsind nici
...un cuvânt de încurajare pentru lupta grea
...a curajosului deputat român, a dlui Iuliu
...Maniu. Un singur glas din Craiova putem
...înregistra cu atât mai mare bucurie. Iată-l:

...În ședința camerei dela 3 Februarie a venit la
...ordinea zilei proiectul contingentului de recruți.
...Dl Iuliu Maniu, deputat român și care face po-
...doaba camerei ungară prin discursurile sale cu
...fond, după însăși mărturia ziarelor maghiare, a
...ținut un discurs prin care s'a ridicat în contra
...politicei șoviniste maghiare care ține să întro-

...ducă limba maghiară, ca limba de comandă, în
...armata ungară.

...Acestea au fost, în substanță, obste-
...națiile prezintate de D. Maniu.

...La auzul lor s'au deslănțuit scene de o săibă-
...tăcie neauzită. Sgomot colosal, pumni încheștați,
...insulte de grajd și amenințări la adresa lui Ma-
...niu și a lui Ștefan Popp, singurii deputați ro-
...mâni, prezenți la ședință.

...Un mai mare și mai nobil cavalerism nici că
...se poate! O Cameră întreagă, compusă din 400
...de inși în contra a doi oameni cari luptă pentru
...adevăr, cinste și dreptate. Și apoi să ni se mai
...laude cavalerismul descendenților lui Arpad!

... (Aici urmează unele pasagii pe cari socotim
...nepotrivite de a-le supune dlui procuror N. R.)
...În a doua ședință maghiară au insultat din
...nou pe deputații români numindu-i trădători și
...amenințându-i că-i vor trata ca pe niște câini.

...După noi scandalurile aceste denotă numai ne-
...putința maghiară.

...O limbă se impune dela sine, dacă are vre-o
...superioritate în sine și dacă împrejurările o ser-
...vesc, iar nu cu insulte, cu huiduieli și cu pumnul.

...Deputații români din Camera ungară care-și
...fac datoria vor bine merita dela întreg neamul
...românesc.

Trăiască Iuliu Maniu! (Dojful.)

...Nici odată nu s'a spus unguilor adevărul cu
...atâta energie în chestiunea armatei. Și dl Dr.
...Maniu are meritul de a o fi spus pe față, într'un
...chip încă toți unguirii au sărit arși, gata de a i
...sfășia. Atitudinea energică și liniștea dlui Maniu
...sunt atât mai admirabile că în aceste clipe critice,
...afară de dl Ștefan Pop, nici unul dintre depu-
...tații naționaliști nu eru de față pentru a-l azista
...și eventual a-l apăra. (Secolul.)

Din România.

...Conferențele societ. «femeilor române».
...D. P. Eliade: despre Ronsard. Aseară la societatea
...femeilor române dl Pompiliu Eliade și-a desvol-
...tat conferința sa despre «Ronsard».

...Dsa începe prin a arăta care era starea litera-
...turei franceze până la Ronsard, precum și influ-
...ența acestuia asupra epocii sale.

...Conferențiarul analizează poezia lui Ronsard,
...pe care o găsește minunată atât prin varietatea
...temelor cât și mai ales prin muzicalitatea surprin-
...zătoare a versului.

...Spune cum a apărut «Odele» lui Ronsard, că-
...rora le urmează «Sonetele» împărțite în trei cărți,
...purtând fiecare carte în frunte numele Casan-
...drei, Mariei și Elenei, inspiratoarele acestor mi-
...nunate culegeri.

...O notă caracteristică sonetelor — zice confe-
...rențiarul — este stăpânirea de sine pe care o
...are poetul când concepe sonetele sale. El nu
...uită un singur moment că trebuie să facă artă
...și nu pierde din vedere pe măiestrul său Pe-
...trarca și pe poezii antichității. Primele sonete în-
...chinat Casandrei seamănă cu plângerile lui Pe-
...trarca, înaintea morții Laurei, iar cele închinat
...Mariei amintesc pe Tibul.

...Din acestea se desprinde o dragoste respec-
...tuoasă și plină de melancolie pentru inspirația
...rea lor.

...Poetul poate că ar fi renunțat de a mai cânta
...iubire, dar întâlnește pe Elena de Surgere și
...atunci scrie a treia carte de sonete care poartă
...numele ei. Aceste sonete sunt cele mai
...triste din câte a scris poetul. Ele se schimbă
...într'o adevărată desnădejde, învăluită într'o me-
...lancolie adâncă. Și aci vedem pe poet pentru
...prima oară ironic.

...Dupa «Sonete» Ronsard compune «Imnurile»
...dintre cari cel mai frumos e al Aurului și apoi
...serie «Discursurile asupra mizeriilor acestor tin-
...puri».

Dacă a-ți încercat toate!

...al tot ar în trecut durerile reumatice cerești o sticlă de

SPIRIT DE GHIATĂ

...care face să înce-
...teze imediat orice
...dureri de cap, de dinți, provinente din răceală, ca d. c.
...fuzgături în coaste și în spate,
...se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurului remediu.

Prețul unei sticle 60 flteri, o sticlă mare 1 cor. 20 flt., 3 sticle mari
...sau 6 sticle mici se trimiț porto franco.

Cantități mai mici nu se trimiț prin postă.

Se găsește și se poate comanda la

Szémán Agoston,

farmacist,
Hatvan, Póster nr. 120

Se expediază zilnic în toate părțile țării

În aceste discursuri nota stăpânitoare e un patriotism plin de căldură.

De Epi-je lămurește pe larg trecerea lui Ronsard de la tonul liric la cel oratoric din «Discursurile» sale.

Conferențiarul se oprește aici cu analiza operelor lui Ronsard și înainte de a sfârși vorbește din prietenia ce a existat între Carol al IX-lea și Ronsard, pe care-l denumește cel mai mare poet al iubirii. D-sa arată în același timp de câtă dragoste și admirație se bucură acest bard din partea contemporanilor săi.

Serbia războinică.

Ultimatumul Austro-Ungariei.

De câteva zile străbate iarăși un vuiet războinic dinspre Serbia. Criza de guvern ațâță primejdios spiritele. Cabinetul Velimirovici probabil își va da încă azi demisia și nu e exclus să ajungă stăpânitor partidul războinic.

Ziarele scriu iarăși neobișnuit de violent împotriva Austro-Ungariei, întărâtând avântul războinic. La malurile Drinei s'au concentrat mai multe trupe gata s-o treacă în fiecare moment, iar bandele se organizează de zor în toată țara.

În fața acestei atitudini provocatoare Austro-Ungaria probabil va întreprinde o acțiune serioasă, având deplina garanție a puterilor, că Serbia va rămânea izolată în nesocotința ei de a răsturna pacea Europei.

Regele Petru vrea s'abdice ?

Se telegrafiază din Belgrad: În ședința de ieri a clubului vechilor radicali, Pașici a făcut declarația, că regele nemai voind să vadă luptele de partid, l-a rugat să aplaneze certele dintre partidele radicale. Dacă nu s'ar putea restabili pacea, regele Petru va abdica în favoarea moștenitorului de tron Gheorghe, nutrind convingerea că în situația politică actuală singur moștenitorul de tron va putea liniști spiritele.

Cerem războiul!

Ziarul «Slavoprava» din Belgrad, în numărul său de ieri publică un violent articol împotriva Austro-Ungariei. Atrage atențiunea poporului sârbesc, că nu e bine să disprețuiască armata Austro-Ungariei, dar n'are nici să se teamă de ea. E în joc cinstea neamului sârbesc, între astfel de împrejurări frica nu-i de rândul nostru. Serbia și Muntenegru, unindu-și puterile va avea tăria de a respinge atacul Austro-Ungariei. Pe vremea războiului bulgaro-turc sârbii au dovedit că nu se tem de o armată mai mare ca a lor. Războiul e inevitabil, iar Serbia să aștepte gata pentru orice eventualitate.

Trupe la malul Drinei.

Presa sârbească, după o tăcere de câteva zile, se năpustește iarăși cu o vehemență extremă asupra Austro-Ungariei, cerând războiul. Țara întreagă e sub impresiile evenimentelor din urmă. Starea spiritelor e foarte războinică. Pe malurile Drinei stau deplin armați 14 mii de soldați, gata în tot momentul să treacă râul. Se crede că izbucnirea războiului e chestiune de vre-o câteva zile. La complicațiile externe s'au adăugat acum grave complicații interne. E foarte probabil, că din cauza lor va demisiona întreg cabinetul.

Declarațiile ambasadorului.

Conform informațiilor intime sosite la ambasada austro-ungară, guvernul rus a

declarat, că dacă Serbia n'ar da ordin de desarmare, va purta singură răspunderea demersurilor ce le va face Austro-Ungaria. Ambasadorul a declarat că svonorile despre ocuparea Serbiei sunt neintemeiate, nu e exclus însă ca monarhia să se decidă pentru o expedițiune demonstrativă. Rusia cu toate simpatiile ei pentru Serbia, va respecta și în acest caz o atitudine neutră.

Ultimatumul monarhiei.

Se anunță din Berlin: Cercurile politice de aici prevăd eventualitatea, că monarhia austro-ungară va fi nevoită încurând să adreseze ultimatumul său Serbiei și să pretindă desarmarea ei, căci la dimpotrivă va răspunde cu o expediție demonstrativă. În acest caz Rusia, împotriva protestărilor din partea cercurilor panslave, probabil va rămânea neutră.

O socoteală cu Serbia.

»N. Fr. Pr.« anunță din izvor bine informat: În sfârșit monarhia austro-ungară dorește o lămurire pozitivă asupra intențiilor Serbiei. Dacă se adevărește că Serbia nutrește intențiuni războinice, cercurile din Viena preferă o imediată soluțiune cu armele, decât să menție actuala situație a păcii înarmate, care costă cheltuieli enorme și al cărei sfârșit nu se poate prevedea. În curând deci Serbia va fi constrânsă să-și dea pe față intențiunile. Austro-Ungaria va adresa Serbiei o întrebare hotărâtă cu privire la înarmările trupelor sârbești și-și va conforma atitudinea de mai departe răspunsului ce-l va primi. Dacă Serbia va da un răspuns multămitor și va dovedi în consecință o înimă pașnică, e firesc că în Austro-Ungaria să nu se găsească nici un bărbat de stat care să ia aspră-și răspunderea unui conflict neprecugetat.

Căderea cabinetului Velimirovici.

În ședința de ieri a scupcinei ministrul de agricultură Glavinits, a răspuns într'un discurs de 3 ore atacurilor îndreptate împotriva lui de radicalii vechi. Declarațiunile lui însă n'au putut înfrânge neîncrederea vechilor radicali, a naționaliștilor și a progresioniștilor. La propunerea vechiului radical Trifunovits scupcina a votat guvernului neîncredere, cu 61 contra 33 voturi.

Se crede că Velimirovici va prezenta regelui încă azi demisia întregului cabinet. Cu formarea noului cabinet va fi încredințat Pașici, partizan al războiului. Astfel Serbia stă în fața unor grave complicații.

Bandele.

Se anunță din Prizrend: În toată țara se fac colecte pentru înarmarea și organizarea bandelor. La fronturile turcești s'au concentrat mai multe trupe ale corpului al treilea de armată.

Invaziunea austriacă în Serbia.

Astăzi s'au ținut la Viena și la Budapesta consilii de războiu. S'a luat deciziunea ca corpul V. de armată dela granița sârbă să fie în orice moment gata de marș, iar la 12 ale lunii curente să se trimită Serbiei un ultimatum. La caz când Serbia nu va îndeplini condițiunile din ultimatum, trupele vor trece granița în ziua de 28 Februarie.

Din Străinătate.

Înțelegerea austro-turcă. Ministrul de comerț turc a declarat într'un interview acordat unui redactor al ziarului «Yeni Gazetta» că în conferința de ieri dela amba-

sada austriacă cu privire la schimbările făcute în protocolul înțelegerii austro-turce s'a ajuns la un rezultat satisfăcător.

Schimbările făcute trec azi prin consiliul de miniștri și apoi vor fi trimise spre aprobare la Viena. Protocolul se va semnifica Vineri sau Sâmbătă.

În consiliul de miniștri de azi se vor discuta mijloacele ce trebuiesc luate de țară spre a face să înceteze boicotul.

Ziarul «Ikdam» spune că nemai existând nici o piedică în privința protocolului, chestia bosniacă se poate privi ca tranșată.

Nemulțumiri în Bulgaria. Se comunică din Sofia, că în țară crește nemulțumirea din cauza trăgănării negocierilor din partea Turciei.

În cercurile politice s'a format convingerea că Hilmi Pașa va relua chestia regulării de granițe care rămăsese în suspensiune.

Cercurile militare se așteaptă la o nouă mobilizare a trupelor.

De asemenea se crede că consiliul de miniștri din Tarnova a luat o deciziune importantă.

Regele Bulgariei care șade incognito la Viena n'a primit nici un personaj oficial și nu făcând nici o vizită. Regele Ferdinand va pleca spre Sofia probabil mâine.

Care va fi situația marinelor de războiu în 1911. Cerem pacea și ne pregătim de războiu. Pregătirea de războiu este de altfel o garanție de pace. În chipul acesta se explică faptul că poporul englez, care a inaugurat politica de pace care va ilustra secolul XX, face stiorări de neînchipuit spre a păstra supremația navală.

Toată lumea păstrează încă impresia puternică pe care au stărnit-o discursurile miniștrilor englezi mai zilele trecute, când raporturile anglo-germane nu prea concordau, îngrijorând astăzi Anglia întreagă.

S'a hotărât atunci ca marina de războiu a Angliei să fie totdeauna cel puțin de două ori mai puternică decât a celui mai puternic stat.

Principiul unei marine puternice, pe care să se bazeze puterea armată a unui stat își are patul în Statele-Unite, iar prima dovadă de folosul și justetea principiului acestuia a dat-o Japonia.

Statele acestea se silesc deci în chip firesc a măări marina militară; iar Franța, care ocupă doilea rang, și Germania, a cărei creștere pe toate căile e atât de puternică, iată în jocul sa veranității asupra întinsului oceanelor, natural, și celelalte forțe mari ale lumii.

Cu toate acestea, Franța, deși ocupase al doilea rang, cade într'al cincilea, pe când Germania cel mai înverșunat vrăjmaș al ei, trece imediat după Anglia.

După socoteli în cari se ține în seamă armamentul vaselor și forța lor de penetrațiune a obținut pentru anul 1911 un coeficient pentru Anglia de 44,2 pentru Germania 19,1 iar pentru Franța 13,5.

Ministrul de marină al Franței a cerut parlamentului țării sale deschiderea unui credit de 225 milioane, cari ar putea să ridice din nou forța navală a Franței la un rang superior.

Poporul francez, care e mândru de puterea sa armată de uscat, aplaudă această sfortjare care va fi o garanție serioasă de pace. Și aceeași simțire și-o dau azi toate popoarele, ale căror pământuri sunt udate în coastele lor de întinsul mării.

Lupta dela Oravița.

— Relație specială —

Oravița. 20 Febr.

Poporul așteaptă cu neastâmpăr sosirea dui Gheorghe Pop de Băsești. Se fac în tinse pregătiri pentru o primire frumoasă.

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depozit de parfumerii, instrumente medicale, materii de bășdagiat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de gumă (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; oiazi, lăcnerii, compoziții, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bombazoane; vâpsos și diferite materii.

Máthé și Soțul, Kolozsvár, Ferencz József-ut.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 19 Februarie n. 1909.

— **Conferințele Asociațiunii din Arad.** Anunțăm că la conferința de mâine în care d-na Marilina Bocu va vorbi despre *Nicolae Grigorescu*, sala seminarului românesc va fi de data asta încălzită. Conferința va începe la orele 4 p. m.

— **Nouă mobilizări.** Aflăm că regimentul de husari din Arad va pleca în 22 l. c. în Bosnia. De asemenea va pleca la începutul lunii Martie regimentul de infanterie Nr. 33 din localitate.

— **Doi învățători români suspendați.** Comisiunea administrativă a comitatului Ciuc a suspendat din postul său pe dl *Nichifor Vereșmărtan*, învățător la școala gr. cat. română din Cason, pentru motivul, că ar fi păcătuit în contra națiunii și limbii ungurești. Ministrul de culte a întărit sentința, cu adăusul, ca dl Vereșmărtan timp de un an să nu mai poată fi aplicat nicăieri ca învățător.

Pentru același motiv este destituit dl *Ion Ionescu*, învățător la școala gr. or. română din Giula.

Ce zic autoritățile noastre bisericești?

— **Cărți oprite.** Prin ordinațiune ministerială au mai fost oprite din Ungaria următoarele cărți românești:

Ilarie Chendi: »Impresii«; *I. Russu-Șirianu*: »Românii de peste Carpați«; *Th. Aguletti*: »Manual de istoria românilor«; *Căpitanul Al. Draghicescu*: »Moartea lui Mihai Vodă Viteazul« (poem dramatic în 4 acte); *Dr. D. Lascu*: »Un cuvânt către frații de luptă din țara Bihorului«; *Căpitanul Al. I. Lupașcu*: »România și neamul românesc în legătură cu statele și popoarele vecine sau conlocuitoare«; »Almanah pe anul 1909«.

— **Germanii în România.** Conform unei statistici a dlui *Dr. E. Fischer* din București în România trăiesc 50,000 de germani având 20 de școli.

Björnson desaproabă anexarea Bosniei. Se anunță din Paris: Celebrul scriitor Björnson care e acum aici, a fost interviewat de un redactor dela »Humanité« asupra politicii balcanice. Cu ocazia aceasta ilustrul umanitarist a declarat următoarele: Anexarea Bosniei și Hercegovinei e păgubitoare nu numai Austro-Ungariei și Serbiei, ci și întregii umanități. Dânsul consideră ca o datorie a sa de a face apel la toți amicii păcii, ca ei să-și reculeagă toate forțele lor morale, spre a împiedeca recunoașterea anexării celor două provincii. În privința aceasta Björnson va scrie un articol în »Times« și va protesta în contra asuprii poporului sârbesc.

Un ziar cotidian slovacesc. Fiind numărul cărturarilor slovaci naționaliști relativ mic, până acuma nu a putut să apară un ziar național slovac cotidian, afară de o fițuică »Slovensky Nowiny« plătită de guvernul unguresc și apărând în Budapesta. Ziarul »Narodny Novine« al bătrânului luptător slovac *Svetozar Hurban Vajanski* nu apare decât de trei ori pe săptămână. În timpul din urmă însă s'a ridicat foarte mult ziarul săptămânal pentru popor al tânărului deputat slovac *Milan Hodza*, »Slovensky Tizdennik« care apare în vre-o 13-14000 de exemplare. Dl Hodza proiectează acuma să preia ziarul său într'un ziar cotidian. Faptul acesta dovedește întărirea mișcării naționale slovacă.

— **Agitațiunile antimilitare ale cehilor.** Autoritățile militare din Praga au constatat, că

socialiștii cehi fac o reușită propagandă antimilitară printre soldații regimentelor cehesti. Poliția a descoperit o întinsă propagandă antimilitară, în serviciul căreia stau și vre-o câțiva sub-ofițeri activi. Cuibul propagandei e orașul Slan, unde înainte cu patru săptămâni polițiștii au surprins un conventicul secret al sub-ofițerilor. Atunci au arestat 40 de sub-ofițeri. Autoritățile militare fac totul pentru a reprimă propaganda.

— **Cutremur mare de pământ în Persia 60 sate distruse. — 5-6000 persoane ucise. — Panică. — Cutremur la Smirna.** După știrile oficiale sosite dela Serads, un cutremur de pământ extrem de violent s'a produs în ziua de 23 Ianuarie în regiunea Burudjird și Selahor în provincia Luristan, 60 de sate au fost distruse, unele din ele au fost cu desăvârșire rase de pe suprafața pământului. Cinci sau șase mii de persoane ar fi murit. Cei rămași în viață s'au refugiat la Burudjird cerând dela guvern ajutoare.

— **Un balon militar deasupra Belgradului.** Din capitala Serbiei se telegrafiază că ieri dimineața un balon militar a fost văzut la o înălțime de 500 de m. deasupra orașului. Balonul a trecut dela nord spre sud-est. Toată lumea e convinsă că balonul e al armatei austro-ungare și urmărește scopuri militare.

— **Necrolog.** Primit următorul anunț funerar: Cu inimă înfrântă de durere, anunțăm, că iubitul nostru fiu, frate, cumnat *Dr. Victor Nilvan* avocat a încetat din viață în 18 Februarie st. n. în etate de 33 ani. Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct se vor așeza spre veșnica odihnă Duminică în 21 Februarie la 2 ore d. m. în cimiterul gr.-cat. din Șomcuta-mare, după ritul bisericii gr.-cat. române. Dormi în pace; amintirea ta fie binecuvântată! Șomcuta-mare, la 19 Februarie 1909. *Livia Nilvan*, măr. *Dr. Gyurkó*, ca soră; *Dr. Ladislau Gyurkó*, ca cumnat; *Nicolau Nilvan*, avocat și soția; *Clara Nilvan* n. *Marcu*, ca părinți; *Dr. Aurel Nilvan*, adv., *Alexandru Nilvan*, student, ca frați.

— **Fond filantropic în Sebeșul săsesc.** Ni-se scrie din Sebeșul săsesc că acolo s'a pus bazele unui fond pentru ajutorarea văduvelor, a copiilor orfani și a bătrânilor ajunși în neputințe. Fondul s'a inițiat de economul *Ioan Blindia*, care fiind în America a făcut o colecție între emigrații din Sebeșul săsesc și anume dela *Ioan Blindia* 31 cor., *Ioan N. Câmpian* 37 cor., 25 fil., *Ioan N. Bena* 12 cor., 25 fil., *Simeon Belgrădian* 5 cor., *Ioan D. Câmpian* 7 cor., 25 fil., *Ana T. Duma* 5 cor., *Ana Fleuceia* 5 cor., *Petru Mila* 31 cor., *Ioan I. Opincar* 12 cor., *Ioan P. Oltian* 10 cor., *Nic. Ioan Oprîța* 36 cor., *Avram I. Radu* 13 cor., *Ioan I. Seraxan* 15 cor., *Ioan P. Sârbu* 7 cor., 25 fileri, *Nicolae N. Santeiu* 31 cor., 12 fil., *Petru I. Sârbu* 30 cor., *Maria L. Ursu* 10 cor., *Ioan L. Ursu* 5 cor., *Ioan Sbucia* 25 cor., *Nicolae Moga* 25 cor., *Petru lui P. Rășinariu* 50 cor., *Petru Dicu* 10 cor., *Ana N. Câmpian* 10 cor., *Ana N. Topiveian* 5 c., *Nicolae P. Rășinariu* 5 cor., *Nicolae S. Bălgrădian* 5 cor., *Petru N. Vladu* 5 cor., *Petru P. Sârbu* 29 cor. Subtrăgându-se portul poștal a rămas 446 cor., care sumă s'a predat epitropiei din Sebeșiu spre capitalizare. Venind vrednicul de laudă *Ioan Blindia* în patria sa, s'a pus în conțelegere cu mai mulți consoți și au colectat prin Sebeșiu între noi românii, cari suntem împărțiți în 10 vecinătăți. Unii au contribuit, iar alții au zis că ei n'au săraci, și așa vecinătatea 4-a a contribuit 10 cor., vecinătatea 8, 75 cor., 32 fil., vecinătatea 9, 5 cor., vecinătatea 10, 6 cor., din vecinătatea 5 cam 2 cor., *Ioan Drăgan* 5 cor., *Corneliu Isac* 5

Chestia polonă în camera germană.

Legea colonizărilor în Posen (Prusia) prin care se dispunea că statul să aibă dreptul să facă exproprieri în interesul național german a fost una din loviturile cele mai grele ce s'au dat polonilor în Prusia. Presa ungurescă mai ales a exploatat legea asta contra nemaghiarilor arătând că în Ungaria o astfel de lege nu există. În legea amintită guvernul prusiac dispunea într'adevăr că în caz de nevoie polonii sunt dator să-și vândă pământurile pe un preț stabilit de comisiunea de colonizare.

Această barbarie a stârnit protestări chiar și între germani și azi primii știri că un deputat polon a propus să se abroge acest punct din lege, încât nimeni nu poate fi silit să-și vândă pământul. Cea ce-i caracteristic e însă că partidele germane aprobă aproape toată propunerea asta silind guvernul să urmeze o politică mai omenoasă. La noi dimpotrivă, se știe, în loc de a înfrâna guvernul, partidele îl împing prin șovinismul lor la legi și măsuri tot mai nebune împotriva noastră și nu este un singur deputat ungur care să-i reprobe politica. Aici e deosebirea între politica națională a Germaniei și a Ungariei. Iată amănunte asupra discuției din Reichstag.

În ședința de Vineri a Reichstagului s'a discutat următoarea propunere a partidului polon: Nici unui supus german nu să pot impune restricții în cumpărarea sau în înstrăinarea deobile și în stabilirea domiciliului său. Toate restricțiile contrare se desființează.

Deputatul *Dziembowsky* (polon) declară că se contrar unui civilizat de-a pune restricții în felul celor din Posen impuse polonilor.

Deputatul contele *Praschma* (german catolic) declară că marele său partid e pentru propunere. Toată politica antipolonă a guvernului e greșită. Statul nu-i atotputernic. Sunt drepturi vechi pe cari și statul trebuie să le respecte. Statul trebuie să caute să câștige simpatia polonilor.

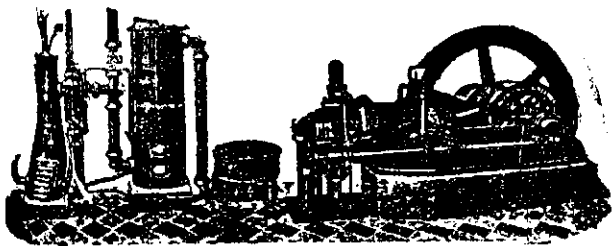
Stradhagen (socialist) spune că legea de colonizare e o hoție și furt.

Președintele îl chiamă la ordine.

Stadhagen roagă camera să primească punerea polonilor.

Ep. Gothein (liberal) spune că legea de colonizare violează constituția imperiului. Pentru motive de etică și de liberalism sprijinim propunerea.

Discuția continuă.

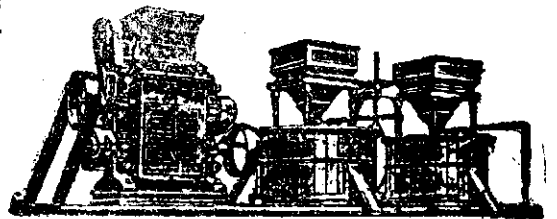

Motoare de gaz aerian, de încălzit cu cărbuni de lemn, cocs și cărbuni buni, cel mai puțin mijloc, fără fum, miros și pericol. Consumarea pe oră de 6-8-2 fileri și putere de un cal.

Motoare de benzină și locomobile de benzină cu cele mai favorabile condiții de plată și cu garanția cea mai mare. Construire de moară după sistemul cel mai bun.

TIVADAR HOFFMANN

inginer mehanic antreprenor de clădiri de moară, în (Szeged) Seghedin.

cor., Ioan Elekes 4 cor., Nicolae Lazar 2 cor., Victor Săbădușiu 2 cor., Nicolae Sălișteanu 5 c., Simeon Oprea 2 cor., Vasile Aldea 2 cor., cei cu mai puțin nu-i mai înșirăm.

x Cel mai renumit atelier fotografic pentru fotografii artistice moderne în haine de bal este atelierul lui **Kossák József**, fotograf de curte ces. reg. și cam. în *Arad, str. Weitzer J. Nr. 3. Numărul telefonului 657.*

Ultime informațiuni.

Ședința Camerei.

— Prin telefon. —

Președintele **Justh** referă despre afacerea de incompatibilitate **Benyovszky**.

În registrul interpelărilor sunt scrise pe ziua de azi interpelările lui

Pethő Sándor despre oprirea desfacerii la gări a ziarului socialist »Népszava«.

Dușan Popovici (sârb) despre procesul de înaltă trădare.

Surmin (croat) despre situația politică în Croația.

Hoffmann Otto despre noua constituție a Bosniei.

La discuția proiectului de contingent militar **Molnár Jenő** zugrăvește mizeriile soldaților.

Dep. **Pilissy** cere să se primească propunerea sa de-a întrerupe discuția proiectului de recruți spre a se discuta mai întâi chestia băncii comune autonome.

Ministrul honvezimii **Jekelfalussy** cere respingerea tuturor proiectelor contrare.

Camera admite și se votează proiectul în discuție generală.

La discuția pe articole, după unele observări ale lui **Nagy György** președintele propune ca Luni și Marți să nu se ție ședința încât discuția se va relua numai Miercuri. Camera admite.

Economie.

Adunarea generală a »Sebeșeni.«

Sas-sebes, 18 Februarie.

Joi în 18 l. c. s-a ținut adunarea generală a institutului de credit și economii Sebeșana în Sebeșul-săsesc. Au luat parte la aceasta adunare 22 acționari reprezentând 526 acții.

S'a ales membru în comitetul de supraveghiere d-nul Ioan Pavel învățător în Sas-sebes în locul regretatului Isidor Blaga fost paroh în Lancrăm.

Ca On. public cetitor să-și formeze o idee despre starea acestui institut îmi iau voie a prezenta câteva date.

Institutul susține trei filiale: în Vințui-de-jos, Călnic și Drașov. Revirimentul anului 1908 a fost de C. 8.767,619 față de anul trecut o creștere de C. 3,034,260.

Escomptul a fost de C. 1,505,707, mai mare ca în anul precedent cu C.185,696.

Imprumuturi ipotecari a fost de C. 215,743, o creștere de C.16,425.

Credite cambiali cu acoperire ipotecară a fost de C. 42,742, o scădere față de trecut de C.54,395.

Reescomptul a fost cu finea anului 1908 de C. 420,140.

Capitalul societar e de C. 100,000.

Fondul de rezervă e de C. 100,000.

Fondul special de rezervă e de C. 15,977.

Fondul de penziune e de C. 28,110.

Venitul curat pe 1908 a fost de C. 29,090, față de anul trecut o creștere de C. 1012.

Pentru scopuri filantropice s'a dat C. 1660.

Dela înființarea institutului s'a dat pentru scopuri de binefacere în total C. 42,160.

Pentru instruirea analfabeților s'a destinat 4 premii à C. 100.

Din toate acestea rezultă că institutul Sebeșana se poate număra între cele mai solide instituite ale noastre și poate privi cu încredere în viitorul său. *Secușanul.*

Piața de bucate din Aradul-nou în 16 Febr

S'au vândut pe piața de azi:

300 măși metrice de grâu	12.60—80.—
500 păpușoi (cucuruz)	6.25—30.—
săcară	9.60—
ovăs	7.80—
orz	7.50—

Prețurile în coroane la câte 50 de kgr.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 19 Februarie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909	25.62—25.64
Săcară pe Aprilie	18.30—18.32
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Ovăs pe Aprilie	17.18—17.20

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

De Tisa	—	—	—	26 K.	55—26 K.	85 fil
Din comitatul Albei	—	—	—	26	15—26	50
De Pesta	—	—	—	26	20—26	55
Bănățenesc	—	—	—	26	50—26	80
De Bacica	—	—	—	26	30—26	70
Săcară	—	—	—	19	70—19	90
Orzul de nutreț, calit. I.	—	—	—	17	—	17
» » calitatea a II.	—	—	—	16	50—16	80
Ovăs	—	—	—	I.	17	55—18
» »	—	—	—	II.	17	25—17
Cucuruz	—	—	—	14	05—14	25

BIBLIOGRAFII.

A apărut »Luceafărul«. Nr. 4 cu următorul sumar: O. C. Tăslăuanu, Unirea. Al. Vlahuță. În zorii mântuirii. Vasile Alexandri, Hora Unirei (poezie). Cat. Theodorian, Băiatul. A. E. Căntece (poezie). I. B. Impresii din București: Cursul de dicțiune. La Teatrul național. Maria Popescu, Din Popor: Patimile lui Hristos (poezie). Al. T. D. Bărbați din epoca Unirei. I. Broșu, Resignare (poezie). Dări de seamă: Tii Bud: Poezii pop. din Maramurăș (E. H.). Piese de teatru pentru finerie (A. O. M.). Ioan Adam: Constanța pitorească (T.). Ermil Borcea: Bobârnaei și Bazaconii (S.). Cronică: + Coriolan Brediceanu. Fundatori și Fundațiuni. Conferințe în Bistrița. Reviste și ziare. Știri. Ilustrațiuni: Elena Doamna. Cuza Vodă. Vasile Alexandri. Bărbați din epoca Unirei. Coriolan Brediceanu.

A apărut: »Ramuri« revistă literară bilunara cu următorul sumar: N. Iorga, Biserica Brâncovească a Hurezului; I. U. Soriciu, Iubirea mea (poezie); I. Toma, Glasul trecutului 24 Ianuarie — Un aprig susținător al Unirei: episcopul Melchisedec; Florea Stoienescu, Cătra Tullus (poezie); Căton Theodorian, Pe valea Oltețului; Lazăr Biescu, Scrisoare (poezie); N. Bănescu, Din corespondența lui M. Cogălniceanu; N. Vulovici, Mama (poezie); M. Strajan, Mitropolitul Șaguna; C. Ș. Făgețel, La vestita vrajitoare (poezie); Romulus Cioflec, Orfanul; A. M. și I. Oltean, Răvașe de peste hotare; (Din Ardeal. Cultura). Din

Bucovina. Mochii Fischer: Sărbătoarea dela Seceava; Andrei Lunca, Colinde din Ardeal (populară); Oscar Purscă, Naturalismul în muzică; Marin Demetrescu, Cronică științifică; A. Malache, Teatru în Craiova; P. Partenie și Ionescu-Șișesti, Dări de seamă. (Episcopul Melchisedec de C. Diclescu), (Pescar de Islanda de Pierre Loti); N. C. Suseanu, Pe inserat (poezie). Cronică: C. F., Calendarul Românilor. Carte pentru copii, de Fl. Cristescu; P. P., Poeziile Mariei Mavrodin, Căntece populare de G. Tulbur; M. D., Anuarul gimnaziului din Caracal; Interpretarea d-lui Iorga; Din orașul nostru; G. Z., Sărbătoarea Veteranilor, Cursurile populare ale profesorilor; L. T., Pentru biblioteca Aman. etc. D.N. Ciotori, Din Suedia. Abonamentul anual: Pentru România 6 lei, în străinătate 9 lei. Numărul în România 30 bani, în străinătate 40 bani. Redacția și Administrația: Craiova, strada Știrii Vodă Nr. 81.

A apărut și se află de vânzare la librăria »Tribunei«:

„Impresii de teatru din Ardeal“

de Zaharie Birsan.

Recomandăm cu căldură acest frumos și interesant volum, în care se afirmă cu o nouă putere talentul simpaticului nostru artist.

Prețul 2 coroane.

Pius 20 fileri porto.

Poșta Administrației.

Aurel Topan. Orăștie. De aici merge ziarul zilnic regulat.

I. Orzescu. Foaia pe adresa reclamată merge de aici regulat.

Miron Moldovenescu. Murani. Am primit V. cor. abonamentul până la 1 Iulie 1909.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Slăbiciunea

poate fi ușor înlăturată, și când se prezintă ca o boală organică și ca urmarea altei boale, precum și sănătatea să poate ușor restabili repede și sigur prin Emulsiunea SCOTT.

Stomacul și gustul dedicat

care nu suferă untura de pește primese

Emulsiunea Scott.

ca un medicament ideal. Afa-ă de asta ea are avantajul de-a fi întreit de nutritivă ca untura de pește.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fil

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescaru

O singură folosire va convinge pe fiecare,

Crema de lapte de benzoe originală a lui Kárpáti

de 16 ani recunoscută ca nesticăcioasă, care îndepărtează atât la copii cât și la oameni mari orice neagrățenie de pe față, piștranele, dezgeratura și boalele de piele. Cozmetic ideal neunsuros. 1 Borean 1 cor., care ajunge 2 luni. Se poate căpăta la preparatorul Kárpáti János, farmacist în Arad, Boroș Bani-tér nr. 15; precum și la droguistii Vojtek și Weisz și Hanzu Nesztor. Să nu folosiți alta și să nu primiți decât Crema de lapte benzoe originală a lui Kárpáti. Veritabilă numai provăzută cu marca de scutire de aci. — Feriți-vă de imitații.

Grijește!

Puțină răceală, influență, puțină tuse, e destulă ca să se primească născă omenească, baccilul își găsește calea spre plămâni și din lucru mic făcându-se lucru mare, îți cheltuiești o avere întreagă căutând să te curezi. Boala de plămâni e cea mai periculoasă și distruge omeneirea, ea acolo se ascunde printu' o mică tuse, este dar destul motiv, ca acei cari ta-

...este, îi doare pieptul, are flegmă, n'are poftă de mâncare, noaptea asudă, e slab, obosit, să ia imediat Sirupul de miere de teiu al lui Örkény

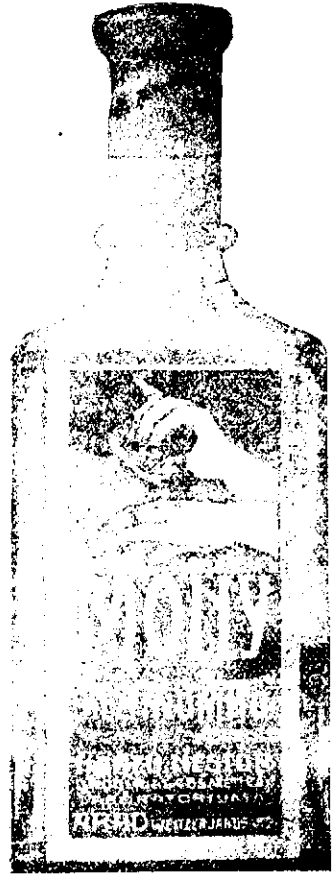
care e recunoscut în nenumărate scrisori, că dăna tusea, face să înceteze scurparea de sânge, dă bine flegma, face să înceteze asudarea de noapte, și slăbește și face poftă de mâncare. Cine are respirație grea să-l ia neapărat, eci efectul întrece orice așteptare. Preț: 3 sticle de probă 3 cor., o sticlă mare 5 cor., 3 sticle franco 15 cor. Se trimite cu rambursa sau prin anticiparea banilor din partea preparatorului

Farmacia „APOSTOL“ a lui ÖRKÉNY
Budapest, József-körút 64 (Depot 85).

„MOLLY“

— În trei zile face mâinile —
catifelate și albe ca spuma.

Marca înregistrată.

Acest conservativ al mâinilor, este compus sub-tanțe recunoscute de știința cosmetică modernă, ca cele mai bune și inofensive pentru catifelarea și îngrijirea mâinilor și întrecerea oricărui alt preparat, oricât de bun ar fi. Se combină cu multă ușurință cu multă apă contra roșetei

mâinilor și contra tuturor altor efectiuni a pielii mâinilor.

„Molly“ este un remediu excelent pentru mâinile cari se ocupă regulat cu lucrul de casă; moaie pielea în scurt timp și dă mâinilor o albeață foarte plăcută.

Prețul unui flacon 1 cor.

Se prepară și se vinde la:

Parfumeria și parfumeria

NESTOR HANZU

And, Weitzer János-utca 2.

„Ce?... „Tata a permis, sunt doară tuburi de cigarete JACOBI ANTINICOTIN“

Atențiane! Veritabil numai în cutii de țigări cu numele „Jacobi“.

Fiecare cutie de lemn conține o carte magică interesantă.

Ce-i aparatul ELECTRO-VITALIZER?

Mulți vor fi cetit acest anunț dar aparatul nu l-au văzut.

Mulț își fug ochii cu nepăsare, ba chiar cu nepăsare, ba chiar cu nepăsare, ba chiar cu preocupare peste coloanele ziarului și de tot lucrul nou se îngrozesc cu toate că au trecut timpii boscoanelor,

când se credea că lucrul bun nu i-e de lipsă reclamă. Inzadar vom a da lucru bun publicului, dacă nu-l facem cunoscut, nu va avea cunoștință despre el. Zilnic anunțăm și publicăm epistole de recunoștință despre succesele strălucite obținute prin aparatul „Electro-Vitalizer“, zilnic părtinitorii vindecării electrice se sporesc, totuși mulți suferinzi sunt pe cari neîncrederea nebazată, necunoașterea esenței și construcției științifice a aparatului „Electro-Vitalizer“ i-a reținut până acum dela folosirea acestei puteri vindecătoare. Cu toate că prin aceasta păcătuesc grozav contra lor.

Slăbirea totală de nervi, slăbirea genitală, reuma, boalele acute de inimă și de stomac, neuralgia, durerea de cap și de spate, insomnia vuitul urechilor, amorțirea și miile de variante ale boalelor de nervi se pot vindeca cu succes strălucit numai prin electricitate.

Carte gratuită.

Cunoaște aparatul „Electro-Vitalizer“, scrie-ne și noi bucurosi vă trimitem **gratuit** și francat, în plic conferința noastră interesantă, scrisă în limbă populară, în care explicăm pe bază științifică influența extraordinară a vindecării prin electricitate și facem cunoscute rezultatele obținute prin aparatul „Electro-Vitalizer“.

Laboratorul medical Electro-Vitalizer
Budapesta, IV Károly-körút 2 telefon 51.

Kisko Ferencz, Szepesszombat 85.

Prin aparatul Electro-Vitalizer mi-a încetat cu totul durerea de cap, imbulzirea sângelui, vuitul urechilor, asudarea peste măsură, apetitul mi-l-am recăpătat, scaunul mi-s'a regulat, și cu toate că sunt în etate de 70 de ani, astăzi mă simțesc întinerit, viori, membrele și-au căpătat elasticitatea, ca și cum m'aș fi născut din nou.

Cupon pentru carte gratuită.

LABORATORUL MEDICAL — — „ELEKTRO-VITALIZER“
Budapesta, IV. Károly-körút 2, telefon 51.

Rog a-mi trimite gratuit și francat în plic opul

„Despre vindecarea modernă prin electricitate“

pentru { bărbați. (Cele de prisos să se șteargă.)
femei.

Numele

Adresa

Prăvălia

ATLANTIKA

T import de cafea, T
L tea și rum L
A s'a deschis astăzi în A

ARAD

Andrássy-tér 20

(Palatul Fischer Eltze)

Vis-à-vis de edificiul comitatului.

Prăjitorie electrică de cafea.

Zilnic prăjire proaspătă.

ATLANTIKA

Cine dorește călătorie de plăcere ieftină, bună și iute în

6 zile la

America

(Statele unite, Canada și Argentina) acela să ceară îndrumări românești dela

Falk & Comp

(secția românească.)

Hamburg,

Strada Rarboisen. 30.

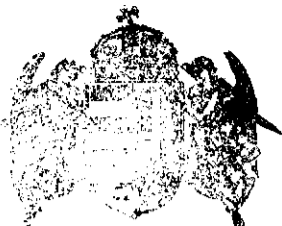
Aviz teologilor ort. rom.

Un preot foarte bătrân din Bănat, cu stare materială foarte bună, cu parohie clasa I, are de unica ereditate o nepoată, la care vrea să aducă un capelan. Adresele a se trimite acestei redacțiuni.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboeală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos.

Arul nostru roagă pe onorat public că la rea prețurilor curente sau la ori ce cerere de cumpărare să se provace că adresa firmei să -o în Tribuna.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricat, spre facerea de clopote învechi, armonizate pe garanție, de mai mulți ani provazute cu ajustări de fer bătut, construite spre ale întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate cu deosebire **CLOPOTELE GĂURITE** ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provazute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadîustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătorie de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, ale **ANTONIU NOVOTNY** TIMIȘOARA - FABRIC.

Atențiune!

— Pentru economi. —

ONOMILOR! Cetiți cu atențiune următoarele și veți vedeă, că nu-i lipsă să mergeți în America, spre căutarea dolarilor; în Germania, căutarea marcelor; nici în Klondyke, spre căutarea aurului, căci îl aflați aici la voi acasă și anume în curțile voastre economice!

Știut este, că creșterea vitelor, cailor și a porcilor, aduce foarte multe venituri economilor. Știut este, că prețul acestora să taxeze după prioritatea lor (să plătește după cum e via), dar puțini știu, că cum și trebuie făcut, ca vitele cornute, precum și porcii și caili, să fie grași, în oase și frumoși, căci cari știu, nu bucură spun și altora, ca sa nu aibă și alții așa vite frumoase.

Spre a ajunge aceste scopuri trebuie întrebuințat

„Pravul de vite Demeter“

ca pravul acesta să îngrășe porcii, caili și vitele cornute, cresc mai iute și devin mai osoși, capătă putere mare, capătă poftă de mâncare, apoi ele dau lapte mai mult și mai bun ca de comun, — având vierii, porcii și caili totodată un preț cu mult mai mare, la care între acel împrejurări, nici când nu ar fi ajuns.

La purcei, vitei și mânzi, întrebuințând acest prav, să desvoltă foarte repede, să întărească în oase și contribuie la desvoltarea poftii de mâncare. Este foarte ieftin și econom bun trebuie să folosească acest prav la vitele, turci și caili lui, căci prin folosința acestui prav, are foarte mare câștig de vânzare, fiind porcii, vitele și caili frumoși și grași.

Cultura de astăzi ne învață, ca pentru ajungerea stării bune, nu stăruim numai a munci, ci munca aceea trebuie pusă în legătură cu înțelepciunea, căci numai munca rațională ne poate aduce fericirea și îndestularea materială după lucrul nostru.

Pe lângă o muncă rațională lucră mai puțin, — dar cu mai mult rezultat, — decât a munci de dimineața până seara, fără de nici un sistem.

Tot așa e și la creșterea vitelor, căci aci raționalul este a ști că, mai poți ajunge ca pe un vitel sau mânz, ori purcel, în timp scurt și cu puțină hrană, să fie mai desvoltat și mai cu preț ca acela pe care trebuie mult timp a-l hrăni, și totuși nu e destul de desvoltat și gras.

Dacă tot în unul și același timp crești 2 purcei, vitei ori mânzi și pe unul îl crești cu nutreț regulat, iar pe celalalt, pe lângă nutrețul regulat dându-i și din „Hrana Demeter“. În scurt timp să va observă diferența între aceștia, deoarece acela care a căpătat din „Hrana Demeter“, va fi cu mult mai desvoltat, mai gras și mai frumos, decât acela care s'a crescut numai cu nutreț regulat. Așadar crescând aceștia cu „Hrana Demeter“ devin valoroși (mai cu preț) în cel mai scurt timp.

Raționalul creșterii vitelor deci constă întru aceea, că porcii, vitele cornute, caili și oile, trebuie hrănite cu „Pravul Demeter“, căci amestecând acesta în hrana vitelor, cresc în scurt timp de minune.

Deci în procedura aceasta să află aurul, dolarii și coroanele!

Așadar nici un econom bun să nu întârzie a cumpăra acest prav de mare folos! Cine nu-l cumpără este însuși dușmanul economiei sale.

Acest prav de mare folos să capătă în preț de 60 fileri o cutie. La comanda de 10 cutii se trimite francat. Revânzătorii capătă rabat corespunzător.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestuia găinile ouă mai mult ca de comun, chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Pentru moartea cloșanilor și a șoarecilor. Este prav sigur pentru stărpirea lor. Prețul 60 fileri.

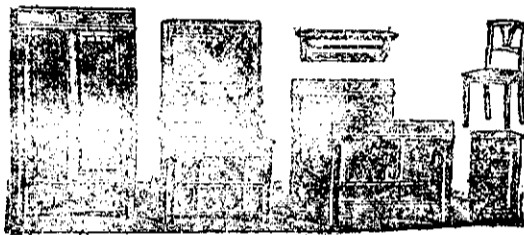
Unsoare galbină pentru păduchi la vite Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mâncărimea păduchilor prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și desvoltarea lor, ba chiar slăbindu-i, astfel încât în loc de a li-se ridica prețul, chiar pierd din valoare! De aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare, căreia îi e prețul 20—40 fil. și 1 cor. Cu unsoarea aceasta e de a unge vitele și porcii. Și la oameni să întrebuințeze cu efect sigur. Are favorul să nu murdărește ca alte unsoari pentru păduchi. — Toate acestea să pot căpăta numai dela

Apotecarul N. CORNEL DEMETER

Orăștie — Szászváros, (lângă bisericile ev. ref.)

Decorat cu medaile la expoziția din 1907 în Pécs.

GEORGE STAHL
lemnar de mobile și edificii — LUGOȘ.

Își recomandă cu prețurile din Lugoj și în marele magazin de mobile fabricația proprie din **Str. Tompa 15**, unde ține în depozit mobile de laenarie, oiași și saloni, precum și mobile tapetate până la cele mai luxoase.

Face tot felul de lucruri pentru edificii, așa de e. tapete, mai de parte mobilier de locuințe, prăvălii, farmacii, birouri și școli, după dessemnul propriu sau dat, în cel mai scurt timp.

Telefon interurban Nr. 276.

**V A S É S
T Á R S A**

vânzare mare
de material
pentru zidit

ARAD, BOROS BÉNI-TER 8.

Telefon interurban Nr. 276.